

T.C.
YARGITAY

3. Hukuk Dairesi

Esas No: 2025/225

Karar No: 2025/2164

Karar Tarihi: 15-04-2025

YARGITAY KARARI

YARGITAY KARARI

MAHKEMESİ: Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi (İlk Derece)

SAYISI: 2024/5 E., 2024/14 K.

Karar davacı vekilince temyiz edilmekle kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; davalı ...'ı Ankara 4. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2022/223 Esas sayılı dosyasında vekil olarak temsil ettiğini, vekalet ücreti alacaklarının tahsili talebi ile açılan icra dosyaları nedeniyle borçlu olunmadığının tespiti ve avukatlık ücret sözleşmesinde belirlenen vekalet ücreti ile avansın iadesi talebiyle davalı tarafından aleyhine Türkiye Barolar Birliği Tahkim Merkezine başvurulduğunu, taraflar arasındaki 01.03.2022 tarihli sözleşmeden kaynaklanan ve ... (Konya) İcra Müdürlüğünün ... Esas sayılı dosyası ile icra takibine konu edilen uyuşmazlık yönünden tahkim anlaşmasının geçerli ve hakemin yetkili olduğu kabul edilerek, davasın kısmen kabulüne karar verildiğini, menfi tespit talebiyle açılan davada uyuşmazlığın çözümünde Ankara Mahkemelerinin görevli olduğunu, tahkim süresinin üç ay olarak belirlenmesine rağmen belirlenen sürede uyuşmazlığın çözülmediğini, tahkim süresinin aşıldığını, tahkim yargılamasında tarafların eşitliği ve adil yargılanma ilkelerine aykırı hareket edildiğini, hakemin taraflı davrandığını, Avukatlık Kanununun 174/2 maddesine ve Yargıtay kararlarına aykırı olarak vekalet ücreti alacağının tamamına hak kazanamadığının kabul edildiğini, eşitlik, hakkaniyet, silahların eşitliği ilkelerine aykırı davranıldığını, hakem kararının hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek, hakem kararının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; taraflar arasında imzalanan 01.03.2022 tarihli avukatlık ücret sözleşmesindeki hüküm ile geçerli bir tahkim anlaşmasının yapıldığını, tahkim süresi içerisinde karar verildiğini, davacının hakemin bağımsızlığı ve tarafsızlığı iddialarını tahkim yargılanmasında dile getirmezken bu hususu aleyhine verilen kararın iptali için ileri sürmesinin dürüstlük kurallarına aykırı olduğunu, hakemin TBB Tahkim Kurallarının 13. maddesi uyarınca Divan tarafından atandığını, hakemin tarafsızlığı ve bağımsızlığına ilişkin görüşlerin açıklanması için süre verilmesine rağmen davacının beyanda bulunmadığını, hakemin tarafsızlığı ve bağımsızlığını şüpheye düşürecek bir nedenin bulunmadığını, hakem kararının kamu düzenine aykırı olmadığını, hakem kararının iptali sebeplerinin bulunmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. MAHKEME KARARI

Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; taraflar arasındaki hukuki ilişkinin avukatlık sözleşmesinden kaynaklandığı, davacı avukat ile davalıya velayeten annesinin imzasının yer aldığı, 01.03.2022 tarihli sözleşmede "...uyuşmazlığın Baro Hakem Kurulunca çözüleceği, Türkiye Barolar

Birliği Hakem Yönetmeliğinin sözleşmenin bir parçası olduğu..." hükmü düzenlenmiş olup, TBB Tahkim Kurallarının 2. maddesinde "tarafaların TBB Tahkim Merkezi, TBBTM, TBBTAM, TBB Tahkimi, Barolar Birliği Tahkimi, Baro Tahkimi, Birlik Tahkimi veya benzeri ifadeler kullanmaları durumunda kurallar uyarınca tahkimi kararlaştırdıklarının anlaşılacağı..." ifade edildiğini, sözleşme tarihi itibarıyla baro hakem kurullarının görevde olmadığı, taraflarca Türkiye Barolar Birliği Hakem Yönetmeliğinin sözleşmenin bir parçası olduğunun kararlaştırıldığı göz önüne alındığında, tarafların iradelerinin uyuşmazlığın Türkiye Barolar Birliği Tahkim Merkezinde çözülmesi yönünde olduğu, HMK'nın 412. maddesinde yer alan düzenlemeye istinaden tahkim şartının geçerli bulunduğu sonucuna varıldığı, davanın süresinde açıldığı, tahkime konu uyuşmazlığın, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri avukatlık sözleşmesinden kaynaklanması nedeniyle tahkime elverişli olduğu, yine tahkim yargılamasında ve karar içeriğinde kamu düzenini ihlal eden bir husus tespit edilmediği, hakem kararının tahkim süresi içerisinde verildiğini, hakemin taraflı davrandığı ileri sürülmüşse de hakemin Divan tarafından atandığı, davacı tarafından ileri sürülen nedenlerin, hakemin tarafsızlığı ve bağımsızlığını şüpheyne düşürecek nitelikte bulunmadığı, hakemin tarafsızlığı ve bağımsızlığına ilişkin görüşlerin açıklanması için süre verilmesine rağmen davacının tahkim yargılamasında beyanda bulunmadığı, Divan tarafından verilen 15.12.2023 tarihli karar ile hakemin görevine devam etmesine karar verildiği, Hakem tarafından maddi ve usul hukuku kurallarına göre değerlendirme yapılarak karar verildiği, taraflara tahkim yargılaması süresince eşit olarak iddia ve savunmalarını ve itirazlarını ileri sürme imkanı tanındığı, taraflarca da bu hakkın kullanılmış olduğu anlaşılmalı, hukuki dinlenilme hakkına aykırı davranılıp karar verildiğinin kabulünün mümkün olmadığını, hakemin hukuku doğru uygulayıp uygulamadığı, başka bir ifade ile kararın pozitif hukuk kurallarına göre isabetli olup olmadığı, bir iptal sebebi olmadığından, iş bu davada da inceleme kapsamı dışında bulunduğu, somut olayda gerek davacı tarafından ileri sürülen, gerekse resen dikkate alınacak olan, 2023/37 Esas sayılı ve 14.02.2024 tarihli Türkiye Barolar Birliği Tahkim Merkezi Hakem kararının iptaline ilişkin nedenler mevcut olmadığından, hakem kararının iptaline ilişkin davanın reddine karar verilmiş; karara karşı süresi içinde davacı vekili temyiz yoluna başvurmuştur.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili; taraflar arasındaki tahkim yargılamasına konu 01.03.2022 tarihli avukatlık ücret sözleşmesinde uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak TBB Tahkim Merkezinin görevli olduğuna dair sözleşmede açık bir hüküm bulunmadığını, uyuşmazlığın çözümü için genel Mahkemelerin yetkili olduğunu, 01.03.2022 tarihli avukatlık ücret sözleşmesindeki tahkim şartının geçersiz olduğunu, uyuşmazlığın çözümünde Ankara Mahkemelerinin yetkili ve görevli olmasına rağmen TBB Tahkim Merkezinde menfi tespit talepli dava açılmış olması ve tüm itirazlara rağmen hakem tarafından görevsizlik ve yetkisizlik kararı verilmeyerek re'sen uyulması gereken kurallar dahi göz ardı edilerek yargılamaya devam olunmak suretiyle kamu düzeninin yok sayıldığı, 01.03.2022 tarihli sözleşmede uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak TBB Tahkim Merkezinin görevli olduğuna dair sözleşmede kesin, açık ve net bir hüküm olmadığını, tahkimin süresinde karar vermediğini, tahkim yargılamasında tarafların eşitliği ve adil yargılama ilkelerine aykırı hareket edildiğini, hakemin taraflı davrandığını, TBB Tahkim Merkezinin düzenlemiş olduğu bir çok eğitimde hakem ve davalı vekillerinin birlikte görev aldıklarını, hakemin tarafsızlığı ve bağımsızlığını şüpheyne düşürecek nitelikte bulunduğunu, Hakem tarafından maddi ve usul hukuku kurallarına göre değerlendirme yapılmadığını belirtilerek kararının bozulmasını istemiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, Hakem kararının HMK'nın 439. maddesi gereğince iptali istemine ilişkindir.

6100 sayılı Kanun'nun (HMK) 439. maddesinde yer alan düzenlemeye göre, hakem kararlarına karşı yalnız iptal davası açılabilir. Aynı maddenin devamında da iptal sebepleri tek tek sayılmıştır. Hakem kararının iptali davalarında iptal sebepleri tahdidi olarak sayıldığından, kararın esası yönünden hukuka uygun ve yerinde olup olmadığının incelenmesi mümkün değildir. Yargıtay içtihatları ile de

Hakem Heyeti kararının esasının, yerinde olup olmadığının, hakemlerin hukuku doğru uygulayıp uygulamadığı gibi hususların Hakem Heyeti kararının iptali davalarında inceleme konusu yapılamayacağı kabul edilmektedir.

Uyuşmazlıkta tahkim yargılamasına başvurulabilmesi için taraflar arasında tahkim koşulu içeren bir sözleşmenin veya ayrı bir tahkim sözleşmesinin bulunması gerekir. Tahkim yargılamasının temelini oluşturan tahkim sözleşmesi, taraflar arasındaki sözleşmenin bir koşulu ya da ayrı bir sözleşme ile yazılı biçimde yapılabilir. Tahkim şartı veya anlaşmasının geçerli olabilmesi için tarafların, tahkim iradesini açıkladıkları tahkim şartı ya da sözleşmede tartışma ve karışıklığa neden olmayacak biçimde açık ve kesin olarak belirtmiş olmaları zorunludur. Taraflar sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlıkların tümünün tahkim yoluyla çözülebileceğini kararlaştırabilecekleri gibi sadece bir bölümünün tahkim yoluyla çözülebileceğini de kararlaştırabilirler.

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 13.04.2018 tarihli ve 2016/2 Esas, 2018/4 Karar sayılı kararında "...Yargı, devletin temel fonksiyonlarından biridir ve kural olarak taraflar arasındaki uyuşmazlıkların çözüm yeri mahkemelerdir. Ancak özel hukuka ilişkin uyuşmazlıkların çözümünde mahkemeler yerine hakemlere başvurulması konusunda sözleşme yapılabilir veya taraflarca bağitlanan sözleşmelere bu yönde bir hüküm konulabilir (HMK m. 412/2). Özel hukukun taraflara tanıdığı irade serbestisi, kendisini sözleşme yapıp yapmamak, sözleşmenin karşı tarafını ve içeriğini belirlemek noktalarında gösterdiği gibi taraflar arasında çıkmış ve çıkması muhtemel uyuşmazlıkları hakemler eliyle çözmek noktasında da gösterir. Hakem kararı, devlet mahkemeleri tarafından verilen karar gibi bağlayıcıdır. Bu hâliyle tahkim, alternatif uyuşmazlık çözüm yollarından biridir..." şeklinde belirtildiği üzere hakem kararları bağlayıcı ve kesindir.

Taraflar arasında düzenlenen 01.03.2022 tarihli sözleşmede "\"taraflar arasında akdedilen bu avukatlık sözleşmesinden ve vekalet ücretinden kaynaklanan uyuşmazlıklar öncelikle, arabuluculuk girişimiyle çözümlenecektir. ... Arabuluculuk girişiminden sonuç alınamazsa, uyuşmazlık Baro Hakem

Kurulunca çözülecektir. Türkiye Barolar Birliği Hakem Yönetmeliği bu sözleşmenin bir parçasıdır.\" şeklindedir. Nitekim uyuşmazlığın çözümü için önce arabuluculuk başvurusu yapılmış, arabuluculuk süreci olumsuz sonuçlanmıştır.

6325 sayılı Arabuluculuk Kanunu (6325 sayılı Kanunu) 3. maddesi ile "Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbesttirler." denilmek suretiyle arabulucuya başvurunun ve devamının tarafların iradesine bırakmıştır. Aynı hükmün ikinci fıkrasına göre: "Taraflar, gerek arabulucuya başvururken gerekse tüm süreç boyunca eşit haklara sahiptirler."

Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun (6325 sayılı Kanun) 3. maddesinin atıfta bulunduğu 18/A-(1) hükmüne göre, "ilgili kanunlarda arabulucuya başvurulmuş olmasının dava şartı olarak kabul edildiği durumlarda, arabuluculuk sürecine dair hükümlerin uygulanacağı, bunun aynı zamanda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK) gereği dava şartları arasında sayıldığı görülmektedir.

Yine aynı Kanun'un 18/A-(18) maddesinde; "Özel kanunlarda tahkim veya başka bir alternatif uyuşmazlık çözüm yoluna başvurma zorunluluğunun olduğu veya tahkim sözleşmesinin bulunduğu hâllerde, dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümler uygulanmaz, Kanun'un 13. maddesinde; "\"Taraflar dava açılmadan önce veya davanın görülmesi sırasında arabulucuya başvurma konusunda anlaşabilirler. Mahkeme de tarafları arabulucuya başvurmak konusunda aydınlatıp, teşvik edebilir..." şeklinde düzenlemeler yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen kanuni düzenlemeler hep birlikte değerlendirildiğinde; arabuluculuğun maddi hukuka ilişkin olduğu, Mahkemelerde dava açılmadan önce başvurulması gerektiği hatta bazı davalarda arabulucuya başvurulmasının dava şartı olarak düzenlendiği görülmektedir. Tarafların tahkim iradesini açıkladıkları tahkim şartının tartışma ve karışıklığa neden olmayacak biçimde açık ve

kesin olarak belirtmiş olması gerekmekte olup öncelikle arabulucuya gidileceğine dair yaptıkları anlaşma nedeniyle sözleşmeye uygulanacak hükümler bakımından kendi içerisinde kesin ve hiçbir kuşkuya yer vermeyecek derecede tahkim şartının düzenlenmediği bu nedenle de tahkim şartının geçersiz olduğu kabul edilmelidir.

Temyize konu 14.02.2024 tarihli hakem kararında; davalının tahkim itirazı yönünden yapılan inceleme sonucunda, taraflar arasındaki 18.06.2021 tarihli sözleşmeden kaynaklanan ve Ankara 2. Genel İcra Müdürlüğü ... sayılı dosyası ile icra takibine konu edilen uyuşmazlık yönünden tahkim anlaşmasının geçersizliğine, hakemin yetkisiz olduğuna; taraflar arasındaki 01.03.2022 tarihli sözleşmeden kaynaklanan ve Ereğli (Konya) İcra Müdürlüğü ... sayılı dosyası ile icra takibine konu edilen uyuşmazlık yönünden tahkim anlaşmasının geçerli ve hakemin yetkili olduğuna, hakemin yetkili olduğuna karar verdiği kısım yani 01.03.2022 tarihli sözleşmeden kaynaklanan ve Ereğli (Konya) İcra Müdürlüğü ... sayılı dosyası ile ilgili olarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

İptal davasına bakan Mahkemelerce, hakem kararlarının tamamı ya da ayrılabilir bölümleri hakkında \"kısmen\" iptal kararı verilmesine engel bulunmamaktadır. Mahkeme iptal sebebiyle bağlı olup, bu sebepler doğrultusunda inceleme yapmak zorundadır. Somut olayda hakem kararında taraflar arasındaki 18.06.2021 tarihli sözleşme bakımından tahkim anlaşmasının geçersizliğine ve hakemin yetkisiz olduğuna karar verildiğinden Hakem kararının kısmen iptali gerekmektedir.

Hal böyle olunca Mahkemece 01.03.2022 tarihli sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlıklar yönünden tahkim anlaşmasının geçersiz olduğu ve hakemin yetkili olmadığı kabul edilerek karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın reddine karar verilmiş olması usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 371. maddesi uyarınca BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine,

15.04.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.